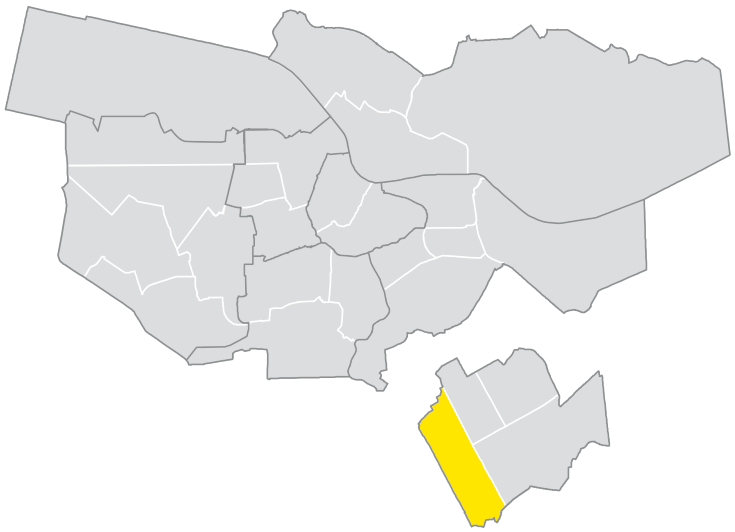
Gemeente
Amsterdam
Zuidoost

Gebiedsplan 2021
Bijlmer West

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Bijlmer West en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2021 gaat doen.

Inhoud

Inleiding 3

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022 6

Focusopgave 1 1Zuidoost/Wij maken Zuidoost 8

Focusopgave 2 Integrale aanpak Amsterdamse Poort/ Johan Cruijff Boulevard 12

Focusopgave 3 Verhogen verblijfskwaliteit Bijlmer West 15

Inleiding

Aanleiding

De gemeente Amsterdam werkt vanuit opgaven, kansen en signalen in de gebieden, wijken en buurten in een stadsdeel. Net als vorig jaar brengen we in de gebiedsplannen focus aan door per gebied maximaal zes integrale focusopgaven op te nemen. Dat zijn dit jaar de belangrijkste opgaven in het gebied waarmee we het verschil maken en maatwerk leveren in de vorm van uitvoeringsafspraken met onze (interne én externe) samenwerkingspartners, naast de reguliere activiteiten en de stedelijke programma's. Een focusopgave heeft een integrale aanpak en vaak een langere (meerjarige) uitvoering.
De focusopgaven leveren ook een bijdrage aan de realisatie van de ambities uit de op het coalitieakkoord gebaseerde uitvoeringsagenda (zie ook volg.amsterdam.nl voor de online uitvoeringsagenda).

Totstandkoming gebiedsplan 2021

Vooruitlopend op de formulering van de diverse gebiedsagenda's en –plannen organiseerde stadsdeel Zuidoost een intensieve consultatie van bewoners, ondernemers en bezoekers. Team Bijlmer West is continu op alle niveaus in contact met de stakeholders in het gebied. Ook hebben we aansluiting gezocht bij verschillende bijeenkomsten waarin voor het gebied relevante thema's centraal stonden om zo de aandachtspunten voor het gebiedsplan op te halen. We hebben ook input meegenomen van potentiële nieuwe bewoners en gebruikers van het gebied. Onze regulier contactmomenten zijn belangrijk voor input, afstemming en draagvlak.

Eind 2020 is het "Masterplan Zuidoost" ontwikkeld met als doel de komende 20 jaar de opgroeiende jeugd dezelfde kansen te bieden als elders in Amsterdam. Bij de focusopgaven en activiteiten voor 2021 is getracht op voorhand al zoveel mogelijk aansluiting te vinden bij de 'doorbraken' die in het Masterplan geformuleerd zijn. Daarnaast geldt dat het gebiedsplan een dynamische document is waardoor er ten allen tijden ruimte is om in te spelen op actualiteiten zoals op de vastgesteld 'doorbraken' van het Masterplan Zuidoost. Vanuit de doorbraken zoals geformuleerd in het Masterplan zullen we, waar mogelijk, monitoren wat de effecten zijn. We kijken dan onder andere naar doorstroom voortgezet onderwijs of bijvoorbeeld het toewijzingsbeleid woningen in zuidoost (voorrangsregeling.
Het college en de bestuurders van stadsdeel Zuidoost werken samen met de bewoners en met (maatschappelijke) partners aan het Masterplan Zuidoost. Zij vormen gezamenlijk de Alliantie Zuidoost.

Begin dit jaar werden wij voor het eerst geconfronteerd met de corona-crisis. We zijn inmiddels bijna een jaar verder en de impact van deze crisis is in Zuidoost groot. In het gebiedsplan wordt hiermee rekening gehouden, maar de gevolgen voor 2021 zijn nu nog niet helemaal te overzien. De gebiedsteams zijn en blijven in nauw contact met bewoners, ondernemers, sleutelfiguren en professionals over de gevolgen van de corona-crisis en nemen dit gedurende het jaar mee in de uitvoering van de gebiedsplannen. Bij de uitvoering van alle opgaven houden we rekening met de coronamaatregelen en de 1,5 meter samenleving, zowel via de basisvoorzieningen als het ontwikkelbuurtenprogramma. Daarnaast heeft Zuidoost, net als

alle andere stadsdelen, een Corona preventieteam waar de gebiedsteams bij zijn aangehaakt. Dit preventieteam analyseert wekelijks de cijfers, en kijkt waar extra aandacht en inzet nodig is.

Samenvatting

Het gebiedsplan Bijlmer West beschrijft de focusopgaven en activiteiten die we in 2021 doen om een bijdrage te leveren aan de zes prioriteiten uit de Gebiedsagenda voor de periode 2019-2022. De uitvoering van deze opgaven en activiteiten gebeurt in samenwerking of in co-creatie met bewoners, ondernemers, zelforganisaties en andere (wijk)partners.

In 2021 staan we voor de volgende focusopgaven en activiteiten:

Focusopgave 1: 1Zuidoost/Wij maken Zuidoost

Daarom komt er een structurele focus op participatie en inspraak door bewoners, gebruikers en betrokkenen tijdens het transformatieproces in Bijlmer West. Dat doen we door de volgende activiteiten:

- Ontwikkelaars in Amstel III conformeren zich met een convenant 'wonen voor Amsterdam Zuidoost' aan de doelstelling om starters en doorstromers uit de bestaande buurten van Amsterdam Zuidoost voorrang te verlenen bij de verhuur van 25% van de opgeleverde woningen.
- In 2021 start in samenwerking met de afdeling Economische Zaken een onderzoek naar behoeften en wensen van lokale ondernemers.

We zetten placemaking in om ook in 2021 al een verbinding te creëren tussen Bijlmer West en de rest van stadsdeel Zuidoost.

Focusopgave 2: Integrale aanpak Amsterdamse Poort/ Johan Cruijff Boulevard

Boven winkelgebied de Amsterdamse Poort bevinden zich ruim 500 woningen. Het woondeel geldt als een zwakke buurt met veel kwetsbare bewoners. Tegelijkertijd worden daar de komende jaren een aantal grote voormalige kantoren getransformeerd tot woningen. Momenteel zijn er sterke signalen dat de kwaliteit van de omgeving afneemt en de overlast en het onveiligheidsgevoel toenemen. Bewoners, ondernemers maar ook het winkelend publiek ervaren overlast van zwerfvuil en afvalbijplaatsingen, horeca(geluid), groepsmannen, recidiverende criminelen en drugs- en/of alcoholverslaafden. Ook tijdens evenementen in het gebied neemt overlast toe. Dit is de reden dat ook het gebied rond de Johan Cruijff Boulevard wordt meegenomen in de aanpak. De transformatie moet zorgen voor een gebied met een levendige mix en een betere balans van functies (wonen, werken, winkelen, uitgaan en maatschappelijke voorzieningen). Deze transformaties bieden kansen voor werkgelegenheid en het verbeteren van de leefbaarheid.

Dat doen we onder meer met de volgende activiteiten:

- Doorontwikkeling van de zorgstraat voor veelplegers en veroorzakers van overlast.
- In 2021 gaan we door met de inzet van extra handhavers en 1,5 extra fte straatcoaches.
- Regie en uitvoering van het Masterplan handhaving en reiniging.
- In beeld brengen welk effect de geïntegreerde voorziening en de clustering van kwetsbare groepen in de Amsterdamse Poort heeft op de leefbaarheid.

Focusopgave 3: Verhogen verblijfskwaliteit Bijlmer West

De komende jaren behoren grote delen van Amstel III tot plangebied, met delen die al opgeleverd zijn en delen die nog niet in ontwikkeling zijn. Om de verblijfskwaliteit te verhogen en behouden, voeren we in 2021 een verkenning uit naar de manier waarop we een goede overbrugging kunnen maken van projectgebied naar volwaardig werk-, leef- en woongebied. Dat moet leiden tot een integraal interim beheerplan voor het hele transformatiegebied. Daarin is aandacht voor de behoeftes van zowel de huidige en toekomstige bewoners, als van bezoekers en andere gebruikers van het gebied zoals forenzen. Ook het verbeteren van de bereikbaarheid, het waarborgen van het kwaliteits- en beheerniveau van de openbare ruimte en de (subjectieve-/sociale-/verkeers-) veiligheid draagt bij aan een betere verblijfskwaliteit. Ons uitgangspunt is ook hier om de betrokkenheid van huidige en toekomstige bewoners, de gebruikers en betrokken professionals bij de ontwikkeling van de samenleving te versterken.

Om de verblijfskwaliteit te verhogen, doen we onder meer de volgende activiteiten:

- Voortzetten van KVO en KVO-U in Amstel III (behalen 1e ster).
- Starten met het aanbestedingstraject voor een lichtscan Amstel III in 2021.
- Intensiveren van schoonmetingen op basisniveau (verzorgd) in Amstel III.
- Analyse van het totaalpakket aan maatregelen voor kwaliteitsbehoud en verbetering van de openbare ruimte en een verkenning van de leefbaarheid gedurende de transformatie, de werking en effecten voor gebruikers.

Prioriteiten gebiedsagenda 2019-2022

Iedere vier jaar stelt de gemeente samen met bewoners, ondernemers en partners per gebied een agenda op. De gebiedsagenda laat zien wat we in die periode gezamenlijk in een gebied willen bereiken. We gebruiken de agenda om de gebiedsspecifieke opgaven goed mee te laten wegen in beleidskeuzen die wij als stad maken. Aan de hand van maximaal zes prioriteiten per gebied worden de belangrijkste thema's voor dat gebied zichtbaar gemaakt. In het gebiedsplan worden de prioriteiten jaarlijks vertaald naar concrete focusopgaven en activiteiten waarmee we samen met bewoners, ondernemers en partners aan de slag gaan.
Hieronder volgt een korte beschrijving van de prioriteiten uit de gebiedsagenda 2019-2022. Wilt u de gebiedsagenda in zijn geheel lezen of meer weten over het gebiedsgericht werken in Amsterdam? Klik dan op deze link: https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/stadsdelen/gebiedsgericht/gebiedsagenda/

Prioriteit 1: Bijlmer West draagt bij aan 1Zuidoost

De ontwikkeling van Bijlmer West tot een complete stadswijk wordt de komende jaren steeds meer zichtbaar. Een belangrijk jaar is 2020 omdat vanaf dan het aantal bewoners hier substantieel zal toenemen. Dit is een kans om de verbondenheid van Bijlmer West met de huidige woongebieden van Amsterdam Zuidoost te versterken.

Prioriteit 2: Bijlmer West is een complete stadswijk

In de transformatie van Bijlmer West van een monofunctioneel werkgebied tot een multifunctionele stadswijk waar men prettig kan wonen, werken en recreëren, is het belangrijk om nieuwe functies toe te voegen. Door de toevoeging van nieuwe woningen, voorzieningen en werkfuncties vergroten we de verblijfskwaliteit en verblijfstijd in Bijlmer West. Dit heeft ook een positief effect op de beeldvorming van dit gebied.

Prioriteit 3: de ArenAPoort groeit door

Van het Anton de Komplein tot aan de Villa ArenA is de ArenAPoort een uitgestrekt centrumgebied met publiekstrekkende voorzieningen. Hier is nog ruimte voor ontwikkelingen die het centrum nog aantrekkelijker kunnen maken. Door wonen, werken, diversiteit in horeca en dagelijkse voorzieningen toe te voegen, zorgen we dat het centrumgebied ook buiten de piekmomenten levendig is. Het gebied aan weerszijden van het OV-knooppunt Bijlmer ArenA staat bol van dynamiek en grote initiatieven zoals het Urban Interactive District, de realisatie van de nieuwe ING campus, de transformatie van het Zandkasteel en de herontwikkeling van het winkelcentrum Amsterdamse Poort. Het bestaande voorzieningencluster van de ArenAPoort heeft grote herontwikkelings- en uitbreidingspotentie als het gaat om niet-dagelijkse detailhandel en dagelijkse detailhandel, horeca en Leisure. Het ArenAPoort-gebied wordt gezien als een knooppunt met een focus op een bijzondere mix van niet-dagelijkse detailhandel, horeca en

grootstedelijke Leisure-voorzieningen. Het gebied transformeert geleidelijk naar een hoog stedelijke stadswijk met een grote menging aan functies en intensivering van evenementen die op alle momenten van de dag bewoners, bezoekers en werkenden in het gebied kunnen bedienen.

Prioriteit 4: Zuidoost aan het werk in Zuidoost: de vraag naar arbeidskrachten wordt benut

Van de totale werkgelegenheid van Amsterdam bevindt zich 15% in Amsterdam Zuidoost. Tussen 2012 en 2027 zal het aantal banen in Amsterdam Zuidoost veel sterker zijn toegenomen (22%) dan gemiddeld in Amsterdam (11%). Van de 76.770 banen in Zuidoost (2017) zijn er ruim 68.000 in Bijlmer West. Anno 2020 hebben de bedrijven in Bijlmer West veel vacatures die niet opgevuld kunnen worden. Tegelijkertijd is het werkloosheidspercentage in Amsterdam Zuidoost met 9,4% hoog in vergelijking met de andere stadsdelen in Amsterdam (5,7%). Uit onderzoek blijkt dat slechts 3% van de werkenden in Amstel III en slechts 7% van de werkenden in de ArenAPoort uit Amsterdam Zuidoost komen. Hier ligt een opgave en een kans.

Prioriteit 5: Bijlmer West geschikt maken voor bewoners

Tot 2027 worden er 7.000 woningen in Bijlmer West opgeleverd. De verwachting is dat begin 2021 al bijna 1.800 woningen in gebruik zijn genomen. De komst van nieuwe bewoners in een gebied dat nu nog als monofunctioneel werk- en entertainmentgebied wordt ervaren, biedt kansen voor het creëren van een goede gebiedsgerichte aanpak. Daarom zetten we direct vanaf de start van de bewoning sterke sociale structuren neer en investeren we in de opbouw van een community zodat de nieuwe bewoners zich snel thuis en prettig voelen in hun nieuwe omgeving. We willen ons ook sterk maken voor het aanbieden van instroom- en doorstroommogelijkheden voor bewoners van Zuidoost. Hierover zullen per bouwproject afspraken moeten worden gemaakt, aangezien de regelgeving hiervoor nog onvoldoende handvatten biedt.

Prioriteit 6: Verbeteren duurzame mobiliteit: meer ruimte voor fiets en voetganger

De intensivering van het grondgebruik leidt tot meer mobiliteit. Gezien de begrensde capaciteit van het autonet maar ook vanwege duurzaamheid en verhoging van de verblijfskwaliteit, is een afname van het autogebruik gewenst ten gunste van langzaam verkeer en het openbaar vervoer. De gewenste afname van het autogebruik vereist verbetering van andere vervoersmogelijkheden. Dit geldt ook en misschien wel vooral voor het evenementenverkeer.

Bijeenkomst Prospect 11 in Amstel III

Focusopgave 1
1Zuidoost/Wij maken Zuidoost

Aanleiding

Bijlmer West is een bijzonder gebied binnen Zuidoost. Tot op heden voorziet dit deel van Zuidoost vooral in werk, detailhandel, hotels en Leisure. Het gebied heeft bijna geen permanente bewoners. De komende jaren stijgt zowel het aantal bewoners als het aantal gebruikers. In Bijlmer West worden de komende jaren veel woningen ontwikkeld. Tot 2027 worden er circa 7.000 woningen in Amstel III, en ongeveer 5.000 woningen rond de ArenAPoort opgeleverd. Het is nog onduidelijk wat de covid-19 crisis voor gevolgen gaat hebben op het tempo van de geplande gebiedsontwikkeling, maar zeker is dat Bijlmer West zich uiteindelijk zal ontwikkelen tot een volwaardig woongebied binnen stadsdeel Zuidoost. Vanuit deze invalshoek is in 2020 het programma 1Zuidoost ontwikkeld met als uitgangspunt dat iedereen in Zuidoost zou moet kunnen profiteren van deze grootschalige gebiedsontwikkeling. Het programma is bewust breed opgezet zodat de gebiedsontwikkeling raakvlak krijgt met het gehele stadsdeel. Daarnaast is eind 2020 een Masterplan Zuidoost ontwikkeld met als doel de komende 20 jaar de opgroeiende jeugd dezelfde kansen te bieden als elders in Amsterdam. Voor 2021 is de focus vooral om de kracht die het gebied heeft zo veel als mogelijk te benutten voor Zuidoost op het gebied van stage en werkgelegenheid, het benutten van de woonkansen voor starters en doorstromers uit Zuidoost en het gebied op de kaart te zetten door middel van positionering en placemaking.

Beschrijving focusopgave

Een plek om te wonen en werken om zo een bestaan op te bouwen lijkt voor een deel van de inwoners van Zuidoost vanwege de covid-19 crisis verder weg dan ooit. Juist nu de grootste ontwikkelingen in Bijlmer West nog van start moeten gaan en de covid-19 maatregelen nog zeker een jaar merkbaar blijven is 2021 het moment om zaken op elkaar te laten aansluiten, kansen te verzilveren en ervoor te zorgen dat de bestaande buurten en de huidige bewoners van Zuidoost ook gaan profiteren van de grootschalige

gebiedsontwikkeling in Bijlmer West. In 2021 zal de focus overeenstemmen met de uitgangspunten van het Masterplan Zuidoost en het Ontwikkelperspectief Amstel III die eind 2020 zijn vastgesteld. Inzet is een evenwichtige verdeling van ondernemingen en voorzieningen in het gebied in combinatie met het richting geven aan toekomstige woonvormen en wooncarrières. Bijlmer West is een van de grootste werkgeversgebieden van Nederland. Uit de cijfers blijkt ook dat 15% van de totale werkgelegenheid van Amsterdam zich in Amsterdam Zuidoost bevindt. Van de 76.770 banen in Zuidoost (2017) zijn er ruim 68.000 in Bijlmer West. (IOS onderzoek uit 2018). Uit dit onderzoek blijkt dat slechts 3% van de werkenden in Amstel III en slechts 7% van de werkenden in de ArenAPoort uit Amsterdam Zuidoost komen. Er zijn nog steeds bedrijven die veel vacatures niet opgevuld krijgen. De relatie die wij hebben als stad met de werkgevers in het gebied moeten we benutten in ons het streven naar kansengelijkheid op de arbeidsmarkt waarbij de focus zowel op kansarme als kansrijke bewoners ligt.

Er komt een structurele focus op participatie en inspraak door bewoners, gebruikers en betrokkenen tijdens het transformatieproces in Bijlmer West. In Bijlmer West zijn eind 2020 rond de 1.800 woningen opgeleverd. In 2021 volgen er nog een substantieel aantal. Daarom werken we aan een convenantvorm waarbij zo veel mogelijk huidige en toekomstige ontwikkelaars zich willen committeren om een percentage van de beschikbare woningvoorraad toe te wijzen aan starters of doorstromers uit Zuidoost. Ook gaan we tijdig inzicht verschaffen in de planning van toekomstige bouwprojecten en activiteiten, zodat we de inbreng van de (toekomstige) bewoner, gebruiker en ondernemer in het gebied kunnen meenemen. We betrekken gebruikers, stakeholders en bewoners van heel Zuidoost en omstreken ook bij placemaking en positionering van Bijlmer West. Zo wordt de verbinding tussen bestaand en nieuw gebied op gang gebracht en kan de kracht en energie dat Zuidoost kenmerkt ook in Bijlmer West zijn intrede doen.

Dit betekent concreet dat we het volgende willen bereiken:

Beoogde doelen

1 De bewoners van de bestaande buurten moeten al in 2021 profiteren van de gebiedsontwikkeling in Bijlmer West. Dit effect wordt onder andere. zichtbaar op de arbeidsmarkt (kansarm en kansrijk) en bij de toewijzing van nieuwe woningen door middel van een toewijzingsconvenant dat in 2021 wordt ondertekend door mogelijk tien bestaande en nieuwe ontwikkelaars in Bijlmer West. Uitgangspunt is dat bij 25% van de nieuwe woningen in Amstel III en ArenAPoort mensen doorstromen uit de bestaande buurten van Amsterdam Zuidoost. Tot 2025 worden in totaal circa 5.000 woningen in Amstel III en ArenAPoort opgeleverd, waarbij het kan gaan om minstens zo'n 1.250 woningen.
2 Placemaking draagt in 2021 bij aan een tijdelijke betere (fysieke) verbinding tussen Bijlmer West en de bestaande buurten van Zuidoost. Hierdoor bezoeken meer mensen uit de bestaande woonbuurten van Zuidoost Bijlmer West en vice versa.
3 Voortzetting van het programma Zuidoost Werkt. Dankzij een goede samenwerking met verschillende werkgevers in Bijlmer West en diverse maatschappelijke organisaties en een maatwerkaanpak, beogen we dat nog meer mensen uit Zuidoost een langdurige baan (minstens een zesmaandencontract) kunnen vinden. 'Het 1.000 banenplan'.
4 De lokale ondernemers uit Zuidoost worden op verschillende manieren en in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkelingen in Bijlmer West. Dat doen we bijvoorbeeld door al tijdens de planvorming van de transformatie te sturen op de realisatie van voldoende betaalbare werkruimtes in

combinatie met een representatief voorzieningenniveau dat aansluit bij de behoeftes van de bewoners en gebruikers.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Kansengelijkheid
- Fijne buurten, leefbare stad

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Bijlmer West draagt bij aan 1Zuidoost
- Prioriteit 2: Bijlmer West is een complete stadswijk
- Prioriteit 4: Zuidoost aan het werk in Zuidoost: de vraag naar arbeidskrachten wordt benut
- Prioriteit 5: Bijlmer West geschikt maken voor bewoners

Wat gaan we doen en met wie

Het uitgangspunt is om, ondanks de maatregelen rond covid-19, zo veel als mogelijk in contact te blijven met de stakeholders. In samenwerking met New Metropolis Zuidoost, de dependance van Pakhuis de Zwijger in de Amsterdamse Poort, worden er daarom regelmatig online en (waar mogelijk) fysieke bijeenkomsten georganiseerd om informatie te delen over de ontwikkeling van het gebied. Tegelijk bieden we de gelegenheid aan bewoners, ondernemers, vastgoedpartijen en geïnteresseerden om hun dromen, wensen, problemen en ideeën te delen. Met deze doelgerichte communicatie kunnen we meer mensen betrekken en sluit de planvorming beter aan bij de behoeften en wensen van huidige en toekomstige gebruikers. Waar mogelijk of nodig, proberen we haalbare ideeën meteen uit te voeren of te borgen in toekomstige projecten. Er wordt actief ingezet op de uitvoering van (stedelijke)programma's met betrekking tot wonen, werken en verblijven, waarbij de focus ligt op wat het gebied Bijlmer West kan bijdragen aan de behoefte van zowel de kansarme als de kansrijke bewoners van de rest van Zuidoost.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Grond en Ontwikkeling
- Directie: R&E - Wonen
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid
- Directie: Sociaal - Werk, Participatie en Inkomen
- Directie: R&E - Kunst en Cultuur
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte

Activiteiten

- Eind 2020 is er met een aantal ontwikkelaars in Amstel III een convenant 'wonen voor Amsterdam Zuidoost' gesloten. Hierin conformeren de betrokken partijen zich aan de doelstelling om starters en doorstromers uit de bestaande buurten van Amsterdam Zuidoost voorrang te verlenen bij de verhuur van 25% van de opgeleverde woningen. Voor 2021 willen we dit aantal uitbreiden met minstens tien ontwikkelaars, waaronder ook in het ArenAPoort gebied.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Grond en Ontwikkeling

- In 2021 start in samenwerking met de afdeling Economische Zaken een onderzoek naar behoeften en wensen van lokale ondernemers. Door hier meer rekening mee te kunnen houden in de ontwikkelingen in Amstel III en de ArenAPoort is er voldoende en passende ruimte voor lokale ondernemers. In dit onderzoek kijken we ook specifiek welke ondernemers juist in de bestaande buurten willen (blijven) ontwikkelen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Economische Zaken

- We zetten placemaking in om ook in 2021 al een verbinding te creëren tussen Bijlmer West en de rest van stadsdeel Zuidoost.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: R&E - Grond en Ontwikkeling

Evenement Flying Grass Carpet op het Hoekenrodeplein

Focusopgave 2
Integrale aanpak Amsterdamse Poort/ Johan Cruijff Boulevard

Aanleiding

De Amsterdamse Poort is een winkelgebied waarboven ruim 500 woningen zitten. De instroom van kwetsbare huishoudens is in de Amsterdamse Poort veel groter dan de landelijk afgesproken 30%. De constante instroom van kwetsbare huishoudens zorgt voor een opeenstapeling ervan inclusief de bijbehorende problematiek. Het woondeel kan worden getypeerd als een zwakke buurt met veel kwetsbare bewoners. Tevens worden er in hetzelfde gebied de komende jaren een aantal grote voormalige kantoren getransformeerd tot woningen. Het onderliggende winkelcentrum de Amsterdamse Poort heeft een stadsdeelbrede deels regionale functie. Momenteel zijn er sterke signalen dat de kwaliteit van de omgeving afneemt en de overlast toeneemt. In het verlengde van de Amsterdamse Poort ligt het Hoekenrodenplein, Station Bijlmer ArenA en de Johan Cruijff Boulevard. Dit deel heeft landelijke aanbod op het gebied van Leisure. Er zijn hier dagelijks veel mensen, vandaar dat ervoor is gekozen om de focus van de integrale aanpak te verruimen.

Beschrijving focusopgave

De bewoners ervaren soms geluidsoverlast van bezoekers van de horecagelegenheden. Daarnaast ervaren bewoners, ondernemers maar ook het winkelend publiek overlast van de groepsmannen in bepaalde gedeeltes van het winkelgebied en op de woondekken. Het woon- en verblijfklimaat wordt verder aangetast door recidiverende criminele volwassenen en drugs- en/of alcoholverslaafden. Sinds de maatregelen rond covid-19 zijn er signalen dat de problematiek rond deze groep toenemen. Een deel van deze groep verblijft in de geïntegreerde voorziening aan de rand van de Amsterdamse Poort. Naast zichtbare overlast, ontvangt de politie ook signalen over onzichtbare zware criminaliteit en ondermijning.

In de Amsterdamse Poort ligt veel zwerfvuil. Tijdens evenementen neemt dat toe. Dit is de reden dat ook het gebied rond de Johan Cruijff Boulevard wordt meegenomen in de aanpak. Ook zijn er veel bijplaatsingen van afval (onder andere door winkeliers) naast containers en aan de achterkant van de panden. De bijplaatsingen trekken ratten en ander ongedierte aan. Door de stedenbouwkundige opzet met loopdekken op de eerste etage boven de Amsterdamse Poort, is het moeilijk om afval efficiënt te signaleren en te verwijderen. Verder is er sprake van overlast door commerciële afvalinzamelaars die rondrijden in het winkelgebied. Tegelijkertijd zijn er ook kansen: de eigenaar van het winkelcentrum heeft het voornemen om de komende jaren fors te investeren in de Amsterdamse Poort om de verschraling van het winkelaanbod en leegstand tegen te gaan en het winkelcentrum te transformeren naar een winkelcentrum met een regionale functie. Naast de forse investeringen in het winkelgebied transformeert ook het ArenAPoort-gebied. Dit gebied is groter dan de Amsterdamse Poort. De Amsterdamse Poort wordt samen met het ArenAPoort-gebied gezien als het hart van Zuidoost. De transformatie moet zorgen voor een gebied met een levendige mix en een betere balans van functies (wonen, werken, winkelen, uitgaan en maatschappelijke voorzieningen). Deze transformaties bieden kansen voor werkgelegenheid en het verbeteren van de leefbaarheid.

Beoogde doelen

1 Meer leefbaarheid en een beter woonklimaat voor bewoners.
2 Minder overlast door afval en vuil.
3 Een groter veiligheidsgevoel (subjectieve veiligheid).
4 Meer veiligheid.
5 Verminderen van overlast door groepsmannen.
6 Verminderen overlast door bewoners van de geïntegreerde voorziening.
7 Betere begeleiding van bewoners naar het (gemeentelijk) zorgaanbod.
8 Een grotere tevredenheid bij partners, ondernemers en bewoners over de inzet van de gemeente.
9 Betere governance zowel stadsdeel- als gemeentebreed.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 3: ArenAPoort groeit door

Wat gaan we doen en met wie

Gezien de complexiteit van de problematiek, de vele disciplines die erbij betrokken zijn en de impact van de problematiek op de bewoners en hun omgeving, is er in 2019 een bestuursopdracht met bijbehorend uitvoeringsplan opgesteld. Door het formaliseren van deze bestuursopdracht committeren het bestuur en de ambtelijke organisatie zich aan de doelstellingen van een integrale aanpak. Deze bestuursopdracht is in 2020 uitgewerkt in een plan van aanpak met (zoveel mogelijk) SMART-geformuleerde doelen en –resultaten die in 2021 worden voortgezet.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:

- Directie: GWS - Afval en Grondstoffen
- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: R&E - Wonen
- Directie: R&E - Economische Zaken
- Directie: R&E - OOV
- Directie: Sociaal - Onderwijs, Jeugd en Zorg
- Directie: R&E - Grond en Ontwikkeling

Activiteiten

- Doorontwikkeling van de zorgstraat voor veelplegers en veroorzakers van overlast.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: Sociaal - GGD

- In 2021 gaan we door met de inzet van extra handhavers en 1,5 extra fte straatcoaches.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte

- Regie en uitvoering van het Masterplan handhaving en reiniging. Vanuit dit Masterplan besteden we extra aandacht aan buurten waar de leefbaarheid voor inwoners onder druk staat door overlast en onveiligheid. De Amsterdamse Poort is samen met de H-buurt aangemerkt als focusgebied van het Masterplan.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Afval en Grondstoffen

Hoofdkwartier Hondrugspark in Amstel III

Focusopgave 3
Verhogen verblijfskwaliteit Bijlmer West

Aanleiding

Een aantal transformatieprojecten in Amstel III krijgt in 2021 al vorm. Tot 2027 komen er circa 7.000 woningen in Amstel III en circa 5.000 woningen in het gebied rond de ArenAPoort bij. Hiermee stijgt het aantal inwoners in Bijlmer West sterk. In het huidige transformatiegebied Amstel III is de infrastructuur nog voornamelijk bedoeld voor het gebruik door bezoekers van kantoren en bedrijvigheid. In het ArenAPoort gebied ligt die er nog grotendeels voor winkelen, entertainment kantoren en Leisure. Omdat het gebied in 2027 ruim 12.000 bewoners heeft, is het noodzakelijk dat we de woonkwaliteit en het voorzieningenniveau in het gebied nu al verbeteren. Eind 2020 zijn de eerste 1.800 woningen opgeleverd van het woonproject Our Domain naast het Amsterdam UMC. Ook in het ArenAgebied komen in 2021 de eerste transformatieprojecten gereed waarmee het bewonersaantal blijvend toeneemt.

Beschrijving focusopgave

De komende jaren behoren grote delen van Amstel III tot plangebied, met delen die al opgeleverd zijn en delen die nog niet in ontwikkeling zijn. Dat maakt het gebied tot een lappendeken van functies, gebruik en beheer- en kwaliteitsniveaus.

Om de verblijfskwaliteit te verhogen en tenminste te behouden, voeren we in 2021 een verkenning uit naar de manier waarop we een goede overbrugging kunnen maken van projectgebied naar volwaardig werk-, leef- en woongebied. In de verkenning is aandacht voor de behoeftes van zowel de huidige bewoners en bezoekers als van andere gebruikers van het gebied zoals forenzen. Wat verder bijdraagt aan een verbeterde verblijfskwaliteit is het verbeteren van de bereikbaarheid, het waarborgen van de kwaliteit- en het beheerniveau van de openbare ruimte en de (subjectieve-/sociale-/verkeers-) veiligheid.

Beoogde doelen

1 Behouden en opwaarderen van de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte en de leefbaarheid van het gebied gedurende de hele transformatie. Er gaat speciale aandacht uit naar de bereikbaarheid, toegankelijkheid, (sociale) veiligheid, participatie en communicatie. Dit houdt in dat we:
   – zorgen voor een schone en veilige woon-en leefomgeving rond opgeleverde transformatieprojecten;
   – de loop- en fietsroutes goed verlichten en voorzien van bewegwijzering;
   – zorgen voor een openbare ruimte die naast functioneel nu al aantrekkelijk is om er te verblijven; inzicht bieden in hoe Bijlmer West fysiek wordt verbonden met Zuidoost en de rest van de stad.
2 Er is in beeld hoe de overbrugging van projectgebied naar een volwaardig werk-, leef en woongebied het beste kan worden geborgd binnen de gemeentelijke organisatie in samenwerking met de stakeholders in het gebied.
3 Het continueren van bestaande samenwerkingsverbanden op het gebied van veiligheid tussen ondernemers en de overheid zoals KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) en KVO – U.

Deze focusopgave draagt bij aan de volgende ambities van de Uitvoeringsagenda van het college:
- Fijne buurten, leefbare stad
- Vrijheid en Veiligheid

En heeft een relatie met de gebiedsagenda 2019-2022:
- Prioriteit 1: Bijlmer West draagt bij aan 1Zuidoost
- Prioriteit 2: Bijlmer West is een complete stadswijk
- Prioriteit 3: ArenAPoort groeit door
- Prioriteit 5: Bijlmer West geschikt maken voor bewoners
- Prioriteit 6: Verbeteren duurzame mobiliteit: meer ruimte voor fiets en voetganger

Wat gaan we doen en met wie

Het gebiedsteam participeert actief in de planvorming van de gebiedsontwikkeling en geeft vooraf eisen en wensen mee die zij nodig acht voor het bereiken van de doelen.
Daarnaast is het uitgangspunt om de betrokkenheid van huidige en toekomstige bewoners, de gebruikers en betrokken professionals bij de ontwikkeling van de samenleving te versterken. Het handhaven van een schone en veilige woonomgeving blijft een prioriteit. Zo wordt er nog sneller opvolging gegeven aan signalen over kapot straatmeubilair, vandalisme, en graffiti etc. De openbare ruimte moet naast functioneel ook aantrekkelijk zijn om er te verblijven. Om een zicht te houden op de (subjectieve) veiligheid worden er periodiek veiligheidseffectrapportages uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten kunnen er per deelgebied gerichte middelen worden ingezet. De bestaande samenwerkingsverbanden tussen ondernemers en overheid op het gebied van veiligheid tussen ondernemers en de overheid worden gecontinueerd. Een voorbeeld hiervan is KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) in winkelcentra en KVO-U in Amstel III.

Bij de uitvoering van deze focusopgave zijn tenminste de volgende directies betrokken:
- Directie: R&E - Grond en Ontwikkeling
- Directie: R&E - Verkeer en Openbare Ruimte
- Directie: GWS - Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte

- Directie: GWS - Stadswerken
- Directie: R&E - IV Ruimte en Economie en GGW
- Directie: R&E - Ruimte en Duurzaamheid

Activiteiten

- Voortzetten van KVO en KVO-U in Amstel III (behalen 1e ster).
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadsdelen Gebiedsteam

- Starten met het aanbestedingstraject voor een lichtscan Amstel III in 2021.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS - Stadswerken

- In 2021 ontwikkelen we een plintenstrategie Amstel III.
  Inzet is om een match te realiseren tussen de wens van ontwikkelaars om een onderscheidend gebied te maken, en de wens van de gemeente om vanuit 1Zuidoost startend ondernemerschap uit Zuidoost in de nieuwe wijk meer permanent onder te brengen.
  (Eind)verantwoordelijk voor de activiteit: R&V Economische zaken

- Intensiveren van schoonmetingen op basisniveau (verzorgd) in Amstel III.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS – Stadswerken

- Analyse van het totaalpakket aan maatregelen voor kwaliteitsbehoud en verbetering van de openbare ruimte, en een verkenning van de leefbaarheid gedurende de transformatie, de werking en effecten voor gebruikers. Dit betreft BLVC plannen, TIOR plannen (Tijdelijke inrichting Openbare ruimte), communicatieplannen en andere tijdelijke maatregelen.
  (Eind)verantwoordelijk voor activiteit: GWS – Stadsdelen gebiedsteam